

بروز تعفن و آلودگی گناه در قیامت/ یقینی بودن ورود شیعیان به بهشت

آیت الله جوادی آملی با اشاره به روایات متعدد از حضرت رسول(ص)، درباره ولایت علی بن ابیطالب(ع) و امامان پس از ایشان، بر خلود منکر امامت...

آیت الله جوادی آملی با اشاره به روایات متعدد از حضرت رسول(ص)، درباره ولایت علی بن ابیطالب(ع) و امامان پس از ایشان، بر خلود منکر امامت در دوزخ تأکید کرد و گفت: اگر کسی مسئله امامت و ولایت برای او حل نشد او بعد از يك مدتی عذاب، نجات پیدا می‌کند چون مسلمان است و امثال ذلك؛ اما اگر کسی بود، امروز با اینکه دید با اینکه شنید با اینکه برای او به عنوان حجت بالغه ثابت شده است، بعد فردا حرف دیگر زد او البته حساب دیگری دارد.

به گزارش خبرگزاری مهر، آیت الله جوادی آملی در ادامه تفسیر آیات 166 و 167 سوره بقره: **الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنْ الَّذِينَ اتَّبَعُوا** **وَرَأَوْا الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ * وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنْ لَنَا كَرَّةٌ فَنَتَّبَرَأُ مِنْهُمُ كَمَا تَبَرَّأُوا مِنَّا كَذَلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ** **عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ**، پس از پاسخ به شبهات خلود کافران در دوزخ، به ادله اجماع اشاره کرد و گفت: ... کتاب و سنت و عقل هم این معنا را تأیید می‌کند که اگر کسی کفر و نفاق در قلبش رسوخ کرد (بعد از قیام حجت بالغه)، او اهل نجات نیست.

وی افزود: چون گناه زمینه تیرگی روح را فراهم می‌کند همان طوری که اطاعت زمینه نورانیت روح را فراهم می‌کند و اگر گناه برای روح ملکه نشده باشد قابل زوال است؛ مانند مسلمانهای فاسق که بعد از مدتی تطهیر می‌شوند و نجات پیدا می‌کنند؛ ولی اگر گناه برای روح ملکه شد و در روح رسوب کرد؛ مانند کافر معاند، منافق عنود و مانند آن، چون روح يك امر مجرد است و این ملکه کفر و نفاق در روح رسوب کرد می‌شود يك امر ثابت، امر ثابت زوال‌پذیر نیست که از این گونه از امور به عنوان ابدی بالغیر یاد می‌کنند. نمی‌شود گفت که چگونه يك شيء محدود ابداً وجود دارد، چرا؟ چون همه موجودات بهشت محدودند؛ ولی ابدی‌اند. ابدیت بهشت یعنی ثبات؛ نه یعنی يك موجود نامحدود؛ این موجودات با اینکه محدودند و هر کدام حد خاص خود را دارا هستند، چون ثابت‌اند زوال‌پذیر نیستند. مرگ و انتقال هم در آن نشئه رخت برمی‌بندد (اگر مرگی هست در دنیا است در آخرت مرگی نیست) بنابراین این موجودات ثابت می‌مانند.

هماهنگی صورت نوعیه برزخی انسان با اعمال او

صاحب تفسیر تسنیم با بیان اینکه آثار عمل در روح ظهور می‌کند، تأکید کرد: ... عده‌ای در قیامت به صورت حیوان محشور می‌شوند واقعاً حیوان‌اند؛ نه اینکه به شکل حیوان دربیایند، نفس اینها نفس بوزینه است یا نفس اینها نفس خنزیر است، آن نفس ناطقه در صراط بوزینه‌شدن کامل شده است. یعنی گناه در روح اثر می‌گذارد و روح را تیره می‌کند (این يك مطلب) و اگر تکرر پیدا کرد ملکه می‌شود (این دو مطلب) و اگر ادامه پیدا کرد این ملکه به عنوان صورت نوعیه ظهور می‌کند؛ یعنی آن نفس به منزله ماده می‌شود و این ملکه راسخه به منزله صورت نوعیه و در نتیجه این شخص در حقیقت يك حیوانی خواهد بود (این سه مطلب) و اینها که در قیامت به صورت حیوان محشور می‌شوند واقعاً حیوان‌اند نه فقط شکلشان حیوان باشد...

ظهور تعفن و آلودگی گناه در قیامت/ یقینی بودن ورود شیعیان به بهشت

وی در ادامه با تأکید بر روایات وارده مبنی بر اینکه ولایت اهل بیت عصمت و طهارت نور است و ولایت اعدای آنان نار و آتش است، درباره اصل گناه که پلیدی به همراه دارد؛ به روایتی از حضرت رسول(ص) اشاره کرد و گفت: ... در جلد هشتم بحارالانوار طبع جدید، صفحه 352 و 353 از رسول خدا(ص) نقل شده است که فرمود شما شیعیان از گناه بپرهیزید - گرچه شیعه معصیت‌کار مخلد در آتش نخواهد شد؛ ولی بدون تعذیب هم نیست - فرمود: «اتقوا الله معاشر الشیعة فإن الجنة لن تفوتکم» از رسول خدا(ص) نقل شد که "ای شیعیان شما از خدا بپرهیزید برای اینکه بهشت از شما فوت نمی‌شود و شما سرانجام به بهشت می‌روید" و ان ابطأت بها عنکم قبائح اعمالکم؛ ممکن است دیر بروید ولی یقیناً به بهشت خواهید رفت و اما تحمل کردن عذاب در بین راه کار آسانی نیست «فتنافسوا فی درجاتها»؛ شما منافسه کنید - منافسه یعنی مسابقه دادن، برای رسیدن به يك مطلب نفیس منافسه دارند یعنی آن قدر می‌دوند که نفس‌نفس، آثار اینها ظهور می‌کند، این عمل و دوییدن را می‌گویند منافسه، فلیتَنَافَسُوا الْمُتَنَافِسُونَ تشویق به منافسه و مسابقه است در تحصیل درجات بهشت - فرمود: «فتنافسوا فی درجاتها، قیل: فهل یدخل جهنم احد من محبیک و محبی علی(ع)؟»؟ به حضرت رسول(ص) عرض کردند آیا هیچ يك از دوستان شما و دوستان امیرالمؤمنین(ع) وارد جهنم می‌شوند؟

آیت الله جوادی آملی افزود: حضرت طبق این نقل فرمود: «من قدر نفسه بمخالفة محمد و علي (عليهم الصلاة و عليهم السلام) و واقع المحرمات و ظلم المؤمنین و المؤمنات و خالف ما رسم له من الشریعات جاء يوم القيامة فذرا طفسا»؛ اگر کسی خود را با گناه آلوده کرد در قیامت آلوده می‌آید - گناه قذارت است، طفس است، بوی بد گناه بعداً ظهور می‌کند - فرمود اگر کسی در اثر مخالفت شریعت و مخالفت رسول خدا و اهل بیت(عليهم الصلاة و عليهم السلام) خود را آلوده کرد در قیامت آلوده درمی‌آید؛ مثل کسی که از کنیف بیرون آمده، بدبوست تا کم‌کم بوی بد او از بین برود، آنگاه رسول خدا و امیرالمؤمنین(سلام الله علیه) به

او می‌گویند «یا فلان انت قدر طفس»؛ تو آلوده‌ای «لا تصلح لمرافقة الاخیار»؛ تو برای رفاقت نیکان شایستگی نداری، نمی‌توانی با حور حسان معانقه کنی، با مقربین رفاقت کنی و هرگز به آن مقام نمی‌رسی مگر اینکه این آلودگی‌های تو تطهیر بشود، آنگاه گرفتار جهنم می‌شود، این قدر معذب می‌شود تا اینکه تطهیر بشود که از این بیان به خوبی استفاده می‌شود که گناه قذارت است. گناه نظیر ترك مقررات دنیایی نیست، بالأخره آلودگی دارد؛ همان طوری که آلودگی‌های ظاهری بدبوست گناه هم واقعاً بدبوست که این بوی بد در قیامت ظهور می‌کند.

صورت نوعیه تهکار

وی تصریح کرد: پس گناه يك تیرگی دارد و اگر ملکه شد، روح را واقعاً بدبو می‌کند و اگر این ملکه خیلی راسخ شد صورت نوعیه می‌شود، وقتی صورت نوعیه شد انسان در قیامت با همان صورت نوعیه محشور می‌شود، لذا عده‌ای به صورت حیوانات درمی‌آیند. و چون آن نفس مجرد است، ثابت است و زوال‌پذیر نیست، هرگز بدن را رها نمی‌کند. اصولاً روح هرگز نمی‌میرد، در دنیا هم که بود روح نمی‌مرد، مرگ عبارت از مفارقت روح از بدن است و گرنه روح که نمی‌میرد؛ روح از دنیا به برزخ، از برزخ به قیامت از قیامت، به بهشت یا جهنم منتقل می‌شود. روح که امر مجرد است اصلاً از بین نمی‌رود، بدنی عوض می‌کند به بدنی دیگر. مرگ عبارت از جان دادن نیست که جان را انسان از بین ببرد، مرگ عبارت از مفارقت روح و بدن است و این مفارقت در دار دنیا است، در آخرت دیگر فراق بین روح و بدن نیست. بنابراین همه موجودات بهشت ثابت‌اند، هیچ کدام مرگی ندارند و همه موجودات جهنم هم ثابت‌اند، هیچ کدام مرگی ندارند و چون ثابت‌اند دیگر بدن را رها نمی‌کنند.

این مدرس عالی حوزه در ادامه بر خلود منکر امامت در دوزخ بر اساس روایات متعدد اشاره کرد و گفت: ... اگر کسی مسئله امامت و ولایت برای او حل نشد خوب او بعد از يك مدتی عذاب، نجات پیدا می‌کند چون مسلمان است و امثال ذلك؛ اما اگر کسی بود، امروز گفت: «بخ بخ» با اینکه دید با اینکه شنید با اینکه برای او به عنوان حجت بالغه ثابت شده است، بعد فردا حرف دیگر زد او البته حساب دیگری دارد. این برخلاف دیگری است که احتمال می‌دهد که این حدیث به آن معنا باشد یا احتمال می‌دهد که این حدیث را دیگری معارض بداند یا مانند آن و مسئله برای او خوب حل نشده باشد؛ اما کسی که بعد از قیام حجت بالغه در قبال حجت‌الله می‌گوید من نظرم چیز دیگر است، او حساب دیگری دارد.

امامت جزء اصول دین

آیت الله جوادی آملی افزود: مرحوم مجلسی می‌فرماید عده‌ای فکر می‌کردند که امامت جزء فروع دین است، درحالی که اجماع فرقه محقه بر این است که این جزء اصول دین است. این فرمایشی که ایشان در جلد هشتم [بحارالانوار] صفحه 368 دارند نشان می‌دهد که اجماع فرقه محقه بر این است که امامت از اصول دین است گرچه می‌گوییم اصول دین سه‌تاست: توحید، نبوت، معاد و اصول مذهب پنج‌تاست: توحید، عدل، نبوت، امامت، معاد؛ ولی عندالتحلیل نزد ما مذهب همان دین ماست (ما اسلام را در همین می‌دانیم) این‌چنین نیست که ما زاید بر اسلام چیزی بدانیم! اصول مذهب عند الامامیه همان اصول دین است (در حقیقت)، چیز بیگانه‌ای نیست.

امکان وقوع خلف وعید از خدای سبحان

وی در ادامه تأکید کرد: ... مسئله ابدیت، دهرالداهرین و ابدال‌الدین این يك امری نیست که با یکی دوتا روایت ثابت شده باشد (با روایات فراوانی ثابت شده است)؛ اما همه اینها به عنوان امکان است و به عنوان حفظ ظاهر. اگر خدای سبحان خواست کسی را ببخشد این استحاله‌ای ندارد؛ اما این‌چنین نیست که در جهنم بسته باشد. اگر خدای سبحان خواست يك نفر را به برکت اینکه فرزند صالحی بعدها در اعقاب او پیدا شده است ببخشد، کسی نمی‌تواند بگوید محال است خدا ببخشد (این‌چنین نیست)، چون خلف وعید است نه خلف وعده؛ اما این طور نیست که در جهنم بسته باشد.